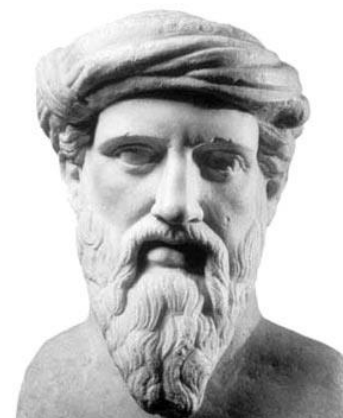

Pitàgores de Samos, filòsof i matemàtic

(570-495 aC, Samos-Crotona)

Pitàgores de Samos va ser un filòsof i matemàtic grec, segurament un dels més importants i influents de l'antiga Grècia. Va fundar una escola que van desenvolupar moltíssim les matemàtiques.

Va néixer al voltant del 570 aC a Samos (illa de la costa actual de Turquia). A la seva joventut va ser, molt probablement, deixeble de Tales de Milet i posteriorment va viatjar a Egipte, on va estar durant més de vint anys i després a Babilònia, on restà altres dotze anys. En tots dos països va estudiar astronomia, geometria, aritmètica i música, es va interessar per les religions i es va relacionar amb els seus mags i sacerdots. A la tornada de Babilònia va viatjar per Grècia i va visitar tots els santuaris i es va fer seguidor de la doctrina òrfica de la transmutació de les ànimes

Finalment, després de tot aquest periple, en tornar a Samos els perses havien conquerit tota la costa de l'Àsia Menor i es va establir a Crotona, al sud d'Itàlia, on els grecs havien establert noves colònies. Allà va fundar la seva escola, una comunitat filosòfic-religiosa amb bases matemàtiques i filosòfiques.

L'escola pitagòrica es regia per regles molt estrictes de conducta. Fins a sis-cents deixebles van formar part d'aquesta comunitat després de passar un rigorós procés de selecció. La seva escola estava oberta a homes i dones indistintament, i la conducta discriminatòria estava prohibida. Els seus estudiants pertanyien a totes les ètnies, religions i estrats econòmics i socials. L'orde fundat era de tipus comunal i secret. Els coneixements i les propietats eren mantingudes en règim de comunitat i no es podia atribuir un descobriment a cap membre concret de l'escola. Políticament, l'escola pitagòrica era conservadora i tots seguien un codi de conducta molt estricte. Eren vegetarians perquè creien en la transmigració de les ànimes i, per tant, no calia sacrificar cap animal perquè podia ser la nova morada d'un amic mort.

La seva escola de pensament afirmava que l'estructura de l'univers era aritmètica i geomètrica; a partir d'això, les matemàtiques es van convertir en una disciplina fonamental per a tota investigació científica. De fet, el lema de l'escola pitagòrica era el de "tot és nombre".

Pitàgores passa per ser l'introduïdor de pesos i mesures, descobridor de la teoria musical, inventor de la geometria i l'aritmètica teòrica; el primer a parlar de "teoria" i de "filòsofs", a postular el buit, a canalitzar el fervor religiós pel fervor intel·lectual, a usar el raonament i la definició, a considerar que l'univers era una obra només desxifrabla per mitjans matemàtics.

Els pitagòrics afirmaven que la Terra i tots els astres havien de tenir forma esfèrica perquè l'esfera era el cos perfecte i que les seves òrbites havien de ser circulars perquè el cercle era la corba perfecta.

Les idees pitagòriques van influir molt en molts filòsofs posteriors com per exemple en Plató.